

Sądy pracy zdezorientowane, kto ma przedstawiać dowody na łamanie praw człowieka

https://www.prawo.pl/kadry/dowody-na-lamanie-praw-czlowieka-niejasna-uchwala-sn,504172.html?fbclid=IwAR0uB6m_gtA1HzaHLJXcJC51C50Ap8Pa7MGK2sOFdbM69O8m0_ZCXu1MzGI

Autor: Katarzyna Żaczekiewicz-Zborska Data dodania: 03.11.2020 r.

Każdy sąd powszechny samodzielnie zdecyduje, czy powinien procedować w kwestii emerytur funkcjonariuszy służb PRL i jak rozumieć uchwałę siedmiu sędziów Sądu Najwyższego. Jednak niektórzy sędziowie uważają, że kwestia ciężaru dowodu nie została wyjaśniona. Zapadają różne orzeczenia i w zasadzie czeka się na pisemne uzasadnienie, bo uchwała jest niejasna.

- Uchwała Izby Pracy SN w sprawie emerytur funkcjonariuszy służb PRL nie nakazuje prowadzenia postępowań, jak też nie obliguje do dalszego powstrzymania się od rozstrzygnięcia zgłoszonych żądań - uważa Bohdan Bieniek, sędzia sprawozdawca, który pracuje obecnie nad uzasadnieniem

pisemnym uchwały 7 sędziów, o sygnaturze III UZP 1/20 z 16 września 2020 r.

Sądy są zdezorientowane

Sądy pracy zawieszono dotąd sprawy emerytowanych funkcjonariuszy podejmują. Jednak są podzielone, *jeśli idzie o interpretację uchwały Sądu Najwyższego*.

- *W niektórych sądach nakazuje się pełnomocnikom organu rentowego przedstawić dowody na naruszenie praw i wolności obywatelskich przed 1990 r.* W kilku sądach inaczej to rozumieją, np. sąd w Kielcach, sąd w Poznaniu, w Toruniu i w Bydgoszczy, i sąd we Wrocławiu prosi emerytów, aby dostarczyli dokumenty, że nie naruszali tych praw - mówi adwokat Damian Sucholewski, który zajmuje się tymi sprawami.

W Lublinie natomiast sąd pracy czeka na uzasadnienie pisemne uchwały, gdyż sędziowie nie rozumieją, jak ją interpretować. W ich ocenie, uchwała Izby Pracy zrobiła zamieszanie, tak że teraz nie wiadomo, kto i co ma udowodnić.

W środowisku byłych funkcjonariuszy natomiast panuje przekonanie, że uchwała Izby Pracy jest dla nich korzystna, choć może się okazać, że nie w każdym wypadku. - To, że każdą sprawę powinno się rozpatrywać indywidualnie, to dla prawników jest jasne, ale co trzeba badać i po czyjej stronie leży inicjatywa dowodowa, nie jest oczywiste - komentuje adwokat Sucholewski.

A w zapadłych po wydaniu uchwały SN wyrokach sędziowie powołują się na ustawodawstwo unijne oraz Kartę Praw Podstawowych i Konwencję Praw Człowieka.

Wpływ uchwały na Trybunał

Sądy powinny badać nie tylko formalną przynależności konkretnego funkcjonariusza do organów represji PRL, lecz także charakter i rodzaj wykonywanych czynności z perspektywy naruszenia podstawowych praw

i wolności człowieka w służbie totalitarnemu państwu - napisał w notce informacyjnej dr Bartosz Wołodkiewicz z Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego.

Należy zarazem podkreślić, że przyjęcie takiego rozwiązania nie pozostaje w kolizji oczekującym na rozpatrzenie wnioskiem Sądu Okręgowego w Warszawie, który w styczniu 2018 r., zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności przepisów ustawy nowelizującej z 16 grudnia 2016 r. oraz zmienionej nią ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy z Konstytucją RP.

Pytanie prawne Sądu Okręgowego dotyczy ukształtowania regulacji ustawowej w sposób ograniczający wysokość emerytury i renty w sposób naruszający zasady ochrony praw nabytych, zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, niedziałania prawa wstecz oraz prowadzący do nierównego traktowania funkcjonariuszy. W ocenie Sądu Okręgowego wątpliwości budzi także sposób i tryb uchwalenia ustawy nowelizującej z 16 grudnia 2016 r.

Trybunał Konstytucyjny ***nie będzie więc oceniał tej regulacji z perspektywy wymagań rzetelnego procesu***, ponieważ art. 45 ust. 1 Konstytucji RP nie został wskazany jako wzorzec kontroli.

Wykładni art. 13b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy dokonywana z uwzględnieniem konwencyjnych i konstytucyjnych standardów prawa do sądu, wywodzonego z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, można więc dokonać niezależnie od oczekiwanego rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego.